

Programa d'urgència

FERRAN MASCARELL / Historiador

AVUI, 19 de maig del 2009

U: LA CRISI GLOBAL, EL LABERINT ESPANYOL i les pròpies insuficiències catalanes requereixen -al costat del programa de govern- un projecte de renovació de llarga durada. Cal un projecte estratègic que permeti al país trencar cotilles mentals i orientar les sortides reals als problemes d'avui. L'establishment estatal sembla haver optat per la via d'amuntegar al racó de les coses intrascendents els problemes envers Catalunya. Per fer-hi front, cal una resposta clara i contundent dels catalans, cal un programa catalanista d'urgència.

DOS: EL FINANÇAMENT FA INAJORNABLE configurar una veritable causa comuna. És una obligació de tots, líders i ciutadans. No valen els càlculs partidistes. És hora de dir prou, de sumar actituds i no només de jugar amb les xifres. Els ajornaments són inacceptables. Està en joc la dignitat del president de Catalunya i del líder de l'oposició. L'un s'hi juga la cadira, el sentit de les seves dependències i la credibilitat de lideratge; l'altre, la credibilitat del seu projecte de Casa Gran.

TRES: ÉS IMPERIÓS QUE UNA CASA GRAN de tots els catalans decideixi dignificar i fer valdre l'Estatut. La seva situació és vergonyosa. Segrestat per l'Estat i abandonat per la nació. Sense defensar amb convicció allò que el Parlament va votar i el referèndum va avalar, cap projecte catalanista serà creïble.

QUATRE: ÉS APRESSANT AMPLIAR LA BASE social del catalanisme. El catalanisme ha de ser la veritable casa comuna de tots els catalans que

aspiren a exercir el dret a un autogovern democràtic, eficient i amical. El catalanisme dels entesos de poc serveix; ha de ser cosa de ciutadans: vells i nouvinguts, grans i joves, independentistes i federalistes. El catalanisme requereix accentuar les coses compartides i no les diferències, insta a consolidar un substrat comú de referència, un ciment que fa possible la convivència i relliga la pluralitat i la diversitat. Afeblir el catalanisme és adobar el pitjor espanyolisme, el que predica unitarismes i exclusivismes.

CINC: ÉS URGENT DEIXAR DE TIRAR-SE els plats pel cap entre els partits catalans. Ara per ara, malauradament, el federalisme, el federalisme plurinacional i l'independentisme són més etiquetes que projectes operatius. Són formulacions fàtues. És un error descomunal que els partits les converteixin en territoris estancs, destinades a les clientele pròpies. Han de ser projectes referència, i no cases o causes de divisió.

SIS: ÉS D'EXTREMA URGÈNCIA FER UNA LLEI electoral nova. Cal retornar alè vital a la política i una mica de veu a la ciutadania. El model polític català ha arribat a la fi d'un cicle. Els partits són corporacions opaques que defensen millor els interessos dels dirigents que no pas els interessos de la gent. És inajornable una llei nova, i només es farà si la societat ho exigeix.

SET: ÉS IMPERIÓS UN PACTE PER TAL QUE els interessos dels catalans estiguin més ben defensats a les institucions de l'Estat. Les necessitats dels ciutadans d'ara obliguen a no perdre ni la més petita oportunitat d'esgarrapar Estat. No s'és més catalanista per mirar a un altre costat. L'Estat espanyol és aquí, i qui defuig guanyar-hi posicions defuig defensar de manera adient els interessos dels catalans.

VUIT: PER ÚLTIM, ÉS INDEFECTIBLE ACTIVAR un ampli procés de debat estratègic. Calen uns estats generals que indiquin què vol ser la Catalunya de demà. Sense una mirada a llarg termini no hi haurà mai autogovern. Cal refer el model econòmic i cal reconfigurar el sistema cultural. Sense democratitzar els coneixements, sense prioritzar valors com l'excel·lència, l'esforç i el sentit de comunitat mai es construirà una nació autogovernada de la qual es pugui sentir orgull.

NOU: ÉS PEREMPTORI QUE ELS CATALANS abandonem la indefinició. Els temps complicats exigeixen confiança en la intel·ligència, en la unitat i en les apostes transversals i cíviques.